

Vaje za razgibavanje ustnic

- Nasmehnejo se. Ustnice nekaj časa držijo v tem položaju.
- Ustnice močno stisnejo in jih tako držijo nekaj sekund.
- Rahlo odprejo usta v nasmeh in se z jezikom izmenično dotikajo kotičkov ust.
- Med ustnicami držijo paličico (npr. od sladoleadne lučke) ali slamico.
- Z ustnicami stisnejo list papirja in ga prinesejo z ene strani na drugo stran sobe.
- Usta odprejo in se našobijo.
- Izbočijo usta kot za poljubček.
- Poskusijo žvižgati.
- Oponašajo vožnjo vlaka in posnemajo šume (veter, šelestenje listja).

Vaje za razgibavanje jezika

- Posnemajo konjička in tleskajo z jezikom.
 - Posnemajo zvok avtomobila, tako da tresejo ustnice »BRRR« (lahko si pomagajo s prstom).
 - Jeziček dvignejo za zgornje zobe in večkrat zapored izgovarjajo glas D in nato v hitrem tempu (»D-D-D-D-....«).
 - Tako kot zgoraj, le da izgovarjajo »TD-TD-TD...«.
- Ob izgovarjanju se lahko igrajo z lutko, ki poskakuje.

- Posnemajo muco, ki pije mleko. Muca iztegne jeziček iz ust, zajame mleko in ga oblizne iz krožnika.
- Posnemajo muco, ki se oblizuje. Vajo delajo počasi, da se konica jezika napne.
- Muca si očisti zobke - obliznejo se po zgornjih in spodnjih zobeh.
- Posnemajo klepetuljo, tako da jeziček dajejo hitro iz ust in v usta. »BLLL« - jezik se pomika po sredini ustnic, ven in noter. To vajo delajo čim hitreje.
- Ko otrok liže sladolead ali liziko, naj pri tem čim bolj izteguje jeziček. Igra se, da je muca.
- Jezik pomikajo v zaprtih ustih levo in desno.
- Jezik zožijo, naredijo konico in se poskušajo dotakniti nosu.
- Proti nosu izmenično dvigujejo širok in ozek jezik.

Vaje za usmerjanje zračnega toka

- Pihanje regradove lučke in milnih mehurčkov.
- Igranje na piščalko, orglice.
- Otrok piha v slamico in premika papirnate koščke po mizi ali pa se igramo nogomet in koščke vate ali majhne, lahke žogice usmerjamo v gol na mizi.

Vir: Simona Levč, Liba Laca Lak – kako pomagamo otroku do boljšega govora, izdano v samozaložbi, Ljubljana, 2014

Pripravila svetovalna delavka Urška Kozmus.

Kontakt: 051 607 267 in

urska.kozmus@vrtec-sevnica.si

ŠE NEKAJ PRIPOROČIL ZA STARŠE

1. Otroku bodite dober govorni zgled: z njim govorite kot z odraslo osebo (ne uporabljate pootročenihih izrazov – papcat, pančkat ipd., pomanjševalnic), uporabljajte knjižni materni jezik (ustreznejši kot pogovorni), govorite razločno, v ustreznem tempu in primerno glasno ter pri pogovoru z otrokom vzpostavite očesni stik (da imate povratno informacijo, ali vas dejansko posluša).

2. Neustrezno izgovorjene besede (ki jih otrok poenostavlja zaradi opuščanja, zamenjevanja ali popačenja določenih glasov) **vedno pravilno ponovite za otrokom.** Naj otrok čim večkrat sliši ustrezno izreko besed, ki jih sam še ne zmore izgovarjati pravilno. Spodbudite ga, naj besedo poskuša pravilno ponoviti za vami (če veste, da zmore pravilno izgovarjati vse glasove v tisti besedi).

3. Skupaj z otrokom berite knjige, pesmice, izštevank. Izbirajte takšne zgodbe/pesmice, ki so primerne otrokovi starosti oz. njegovi razvojni stopnji (primerno dolge, vsebinsko zanimive in razumljive). Berite na način, ki bo otroka pritegnil k aktivnemu poslušanju.

4. Z otrokom se veliko pogovarjajte o dejanjih in dogodkih iz vašega vsakdana. Pri tem ga spodbudite, da tudi sam ubesedi svoje videnje in doživljanje nekega dogodka oz. počutje ob nekem dejanju. Izkažite zanimanje za otrokove pripovedi.

5. Otroka z različnimi vprašanji spodbujajte k

opisovanju slik, obnavljanju krajših zgodb, učenju kratkih pesmic, izštevank. Če otrok na vaša vprašanja odgovarja s kratkimi odgovori, razširjajte otrokove povedi.

6. Razvijajte otrokovo slušno pozornost tako, da mu postavljate sestavljena navodila oz. zahteve, ki jih mora izpolniti (npr. pojdi v sobo, pospravi igrače in prinesi igro Človek ne jezi se.)

7. Omejite otroku čas pred televizijo, računalnikom, tablico ali pametnim telefonom. Raje se z otrokom igrajte kakšno družabno igro (Človek ne jezi se, spomin, Črni Peter, besedne igre – priklic besed ipd.) ali preživite z njim kvaliteten čas na sprehodu v naravi.

Pripravila Sara Biber, prof. logo. in surdoped.

Lektorirala Nataša Hribar, mag. prof. slov.

SPodbujanJE GOVORNEGA RAZVOJA PRI PREDŠOLSKEM OTROKU

Vsak glas, ki ga izgovorimo, je sestavljen iz velikega števila gibov govornih organov. Bolj ko so govorni organi razgibani, lažje in razločnejše otrok izreka posamezne glasove. Kadar imajo otroci težavo z izreko posameznih glasov ali slabo gibljive govorne organe, se je potrebno posvetovati z logopedom, ki vam bo dal natančna navodila za opravljanje vaj, s katerimi boste odpravili tovrstno odstopanje.

Nekatere vaje za splošno spodbujanje ustreznega govornega razvoja lahko preko igre vpeljemo v naš vsakdan. Z malo domišljije so vaje za otroke lahko zelo zabavne. Pri tem odrasli pokažemo otroku, kako vajo opraviti. Otrok ponovi za nami. Če delamo vaje pred ogledalom, bo otrok videl, kam mora dati jeziček in kako se spreminja obrazna mimika, pa še zelo zabavno je.

